

Seletuskiri nr 1.1-G/436, 23.04.2012

“Põllumajandusministri 23. aprilli 2010. a määruse nr 47 “Loomade karjatamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 58 lõike 5 ja § 59 lõigete 5 ja 6, komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), artikli 44 lõigete 1 ja 2 ning komisjoni määruse (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23), artikli 3 lõike 1 ja artikli 18 alusel ning kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40) artikli 18 lõike 4 alusel heaks kiidetud “Eesti maaelu arengukavaga 2007–2013” (edaspidi *arengukava*).

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Põllumajandusministeeriumi maaelu arengu osakonna põllumajanduskeskkonna büroo peaspetsialist Merje Põlma (merje.polma@agri.ee, tel 625 6575). Määruse eelnõu ettevalmistamisel osales Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (edaspidi PRIA). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunik Ketlyn Roze (ketlyn.roze@agri.ee, tel 625 6206). Keeleliselt toimetas eelnõu õigusosakonna peaspetsialist Leeni Silk (leeni.silk@agri.ee, tel 625 6523).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu §-s 1 tehtavad muudatused.

Punktiga 1 jäetakse preambulist välja viide komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artiklile 27, kuna selle ministri määrusega kohustuse asendamist ei reguleerita.

Punktiga 2 sõnastatakse selgemalt määruse § 3 lõikes 2 toodud toetuskõlblikkuse (abikõlblikkuse) kriteeriumid loomade kohta. Muudatusega lisandub määruse sõnastusse nõue, et veis, lammas ja kits on nõuetekohaselt identifitseeritud ning looma üle peetakse nõuetekohast arvestust. Komisjoni määruse (EÜ) nr 65/2011 artikli 15 punkti 6 kohaselt teostatakse loomadega seotud meetmete kohapealsed kontrollid vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuse nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuse nõuetele vastavusega (ELT L 316, 02.12.2009, lk 65–112), artiklile 42. Komisjoni määruse (EÜ) nr 65/2011 artikli 17 lõiget 3 muudeti Komisjoni rakendusmäärusega (EÜ) nr 147/2012, 20 veebruar 2012, millega muudetakse määrust (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad kontrollimenetluse rakendamise ja maaelu arengu toetusmeetmete

nõuetele vastavuse kohta, täpsustades, millist veist, tuleb lugeda kindlaksmääratud loomaks, kui on leitud vigu looma registreerimise ja identifitseerimise süsteemi nõuete täitmisel. Artiklisse 17 lisati lõige 3 a: „3a. Lammast või kits, kes on kaotanud ühe kõrvamärgi, loetakse kindlaksmääratud loomaks, tingimusel et loom on siiski identifitseeritav esimese identifitseerimisvahendiga vastavalt määruse (EÜ) nr 21/2004 (10) artikli 4 lõike 2 punktile a, ning tingimusel et lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteemi kõik muud nõuded on täidetud.” Varasem redaktsioon ei hõlmanud seda, milline kits ja lammast tuleb lugeda kindlaksmääratud loomaks, kui on leitud vigu identifitseerimise süsteemi nõuete täitmisel. Eestis peetavate põllumajandusloomade identifitseerimise ja registreerimise kord on sätestatud põllumajandusministri 21. detsembri 2009. a määruses nr 128 „Identifitseerimisele kuuluvate põllumajandusloomade liikide loetelu, põllumajandusloomade identifitseerimise ning nende kohta andmete registreerimise viisid ja kord, registreerimistunnistuse väljastamise kord ja veisepassi vorm ning põllumajandusloomade arvestuse pidamise kord”. Põllumajandusministri määruse nr 128 § 1 lõige 2 sätestab nõuded veiste kohta, lõige 3 kitsede ja lammaste kohta järgnevalt:

„(2) Veiste identifitseerimine ja registreerimine, veisepassi väljastamine ning veiste arvestuse pidamine toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1760/2000, veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemi loomise, veiseliha ja veiselihatoodete märgistamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 820/97 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 204, 11.08.2000, lk 1–10), kohaselt.

(3) Lamba ja kitse üle arvestuse pidamine ning nende identifitseerimine ja registreerimine toimub nõukogu määruse (EÜ) nr 21/2004, millega kehtestatakse lammaste ja kitsede identifitseerimise ja registreerimise süsteem ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1782/2003 ning direktiive 92/102/EMÜ ja 64/432/EMÜ (ELT L 5, 09.01.2004, lk 8–17), kohaselt.”.

Kuna veise, kitse ja lamba registreerimise ja identifitseerimise süsteem on üldine ja selle nõuetest peab loomapidaja kinni pidama sõltumata toetuse taotlemisest, ei ole üldkehtivaid nõudeid seni loomade karjatamise toetuse määramises toetuskõlblikkuse kriteeriumitena toodud. Muudatusega need lisatakse, et taotleja oleks paremini informeeritud, et toetuse saamine on seotud üldkehtivate nõuete täitmisega.

Kehtiva redaktsiooni kohaselt võib toetust taotleda veise, lamba, kitse ja hobuse kohta, keda karjatamisperioodil rohumaal karjatatakse. Muudatuse kohaselt ei ole looma karjatamine enam abikõlblikkuse kriteerium vaid on ainult § 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud ning nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 40 lõike 2 kohane asjakohaseid kohustuslikke nõudeid ületav kohustus (toetuse saamise nõue). Muudatusega sätestatakse, millise nõude rikkumiseks tuleb lugeda juhtum, kui loomi ei karjatata nõutud arvu. Seni on tekitanud küsimusi, kas tegemist on toetuse kohustuse nõude ehk toetuse saamiseks kehtestatud karjatamise nõude rikkumisega, mis on toodud § 5 lõigetes 1 ja 2 või on tegemist abikõlblikkuse kriteeriumitele mittevastavate loomadega. Karjatamine ei ole Eestis õigusaktidest tulenev kohustuslik nõue (v.a mahepõllumajanduslikult peetavate loomad) vaid on loomade karjatamise toetuse taotlemisega seotud lisakohustus, millega seotud kulud toetusega kompenseeritakse. Kehtiv määrus lubab toetust maksta ka loomade kohta, keda ei karjatata juhul, kui ilmastikutingimused, maapinna seisukord või looma tervislik seisund seda ei võimalda. Seega on karjatamise nõude täitmisel võimalikud erandid, mida tuleb nõuete kontrollimise käigus hinnata.

Komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 16 punkti 1 c kohaselt peab loomakasvatuse toetustaotlus sisaldama toetuskõlblikkuse kindlaksmääramiseks loomade arvu iga liigi kohta, mille kohta toetust taotletakse ja veiste puhul loomade identifitseerimiskoodi. Sama artikli

punkti 3 kohaselt võib liikmesriik otsustada, et loomakasvatuse toetustaotluses ei ole vajalik esitada kõiki artikli 16 lõikes 1 loetletud andmeid, sh veiste puhul loomade identifitseerimiskood, kui sellised andmed on pädevale asutusele juba edastatud, ning liikmesriikidel on võimalus rakendada eelkõige menetlusi, millega võimaldatakse veiste elektroonilises andmebaasis sisalduvate andmete kasutamist toetustaotlustes. PRIA leiab, et kuna põllumajandusloomade register toimib tõhusalt ja sisaldab kõiki vajalikke andmeid, on meil võimalik lähtuda komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 16 lõikest 3 toodud skeemist, lubades taotlejatel taotleda toetust jätkuvalt toetusõiguslike loomade arvule, mitte konkreetsetele loomadele. Kõik vajalikud andmed loomade kohta ja loomade liikumised on põllumajandusloomade registri andmete põhjal tuvastatavad. Loomade karjatamise toetuse puhul kohaldab Eesti artikli 16 (3) võimalusi ja taoteja ei esita taotlemisel veiste identifitseerimise koodi. Artikli 16 (3) kohaldamisel võib põllumajandustootja taotleda toetust kõikide loomade puhul, kes liikmesriigi määrataval kuupäeval on toetuskõlblikud veiste elektroonilises andmebaasis sisalduvate andmete alusel. Kuna veiste elektrooniline andmebaas ei sisalda andmeid loomade karjatamise kohta, ei saa karjatamine olla toetuskõlblikkuse kriteeriumiks.

Selleks et vältida toetuse topeltvähendamist, ei ole ka seni toetuse vähendamisel karjatamist abikõlblikkuse kriteeriumina arvestatud. Karjatamist on hinnatud vaid asjakohaseid kohustuslikke nõudeid ületava kohustuse nõudena.

Abikõlblikkuse kriteeriumiks jääb, et loomi, kelle kohta taotletakse toetust, peab pidama 2. maist kuni 31. augustini (kaasa arvatud). Komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 16 lõike 3 punkti a kohaselt peab artikli 16 punkti 3 rakendamisel olema loomapidamisaja algus- ja lõpukuupäevad selgelt määratud ja põllumajandustootjale teada. Taotleja ei pea pidama konkreetseid isendeid 2. maist kuni 31. augustini, nimetatud ajavahemikul peab pidama vähemalt sellisel arvul ja sellisest liigist loomi nagu taotleja on oma taotlusel märkinud. Juhul kui taotleja taotleb toetust veise või veiste kohta, hõlmavad kohapealsed kontrollid kõiki taotleja veiseid. Taotleja iga veis peab olema veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud ja registreeritud. Komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 16 lõike 3 punkti b kohaselt peab artikli 16 punkti 3 rakendamisel põllumajandustootja olema teadlik sellest, et mis tahes loomad, kes võivad olla toetuskõlblikud, kuid keda pole veiste identifitseerimise ja registreerimise süsteemis korrektselt identifitseeritud või registreeritud, loetakse loomadeks, kelle puhul on avastatud eeskirjade eiramisi. Komisjoni määruse 1122/2009 artikli 42 punkti 1 kohaselt peavad kohapealsed kontrollid kontrollima eelkõige seda, et loomad, kelle kohta on esitatud taotlus, oleksid ka põllumajandusettevõttes olemas. Kuna toetust võib taotleda ka füüsiline isik, siis kontrollitakse, et loom oleks taotleja majapidamises peetav, seejuures võib looma karjatada ka rohumaadel, mis ei kuulu taotlejale.

Punktiga 3 jäetakse § 3 lõikest 3 välja sõna „karjatatavate” ning **punktiga 3** täiendatakse § 3 lõiget 4 ja § 8 lõike 14 teist lauset pärast sõna “nimetatud” sõnadega “ja taotlusel märgitud”, et lõigete sõnastus oleks vastavuses § 3 lõikega 2, mida eelnõu punktiga 1 muudetakse.

Punktidega 5–7 tehtud muudatused on seotud põllumajandusministri 24. märtsi 2010. a määrusesse nr 36 “Ühtse pindalatoetuse, põllumajanduskultuuri ja heinaseemne täiendava otsetoetuse saamise nõuded ning toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord ning täiendava otsetoetuse toetusõiguse üleandmisest teavitamise kord” lisa 2 lisamisega. Nimetatud lisa 2 on esitatud nõuetele vastavuse küsimustik, mis on kehtestatud komisjoni määruse (EÜ) nr 1122/2009 artikli 8 alusel ning taotlejad esitavad selle PRIA-le igal aastal ajavahemikul 2. maist kuni 21. maini koos muude toetuste taotlemise dokumentidega.

Kontrollisüsteemi tõhusamaks rakendamiseks annab artikli 8 punkt 2 riigile võimaluse sätestada kord, mille kohaselt põllumajandustootja annab makseasutusele teada tema puhul rakendatavate nõuete ja standardite identifitseerimiseks vajalikud tegurid. Selle alusel küsitaksegi alates 2012. aastast nõuetele vastavuse süsteemi alla kuuluvate toetuste taotlejatelt lisaandmeid ning vastav vorm on toodud põllumajandusministri 24. märtsi 2010. a määrusesse nr 36. Küsimused on seotud keskkonna-, rahva-, looma- ja taimetervise valdkonna nõuetega ja andmed on vajalikud nõuete kohaldumise määramiseks.

Punktidega 8–14 muudetakse toetuse vähendamise määra baasnõuete ja loomade karjatamise kohta kehtestatud nõuete rikkumise korral. Samuti antakse PRIAle võimalus §-des 4 ja 5 sätestatud nõude rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades otsustada jätta taotlus komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 artikli 18 lõike 2 kohaselt rahuldamata.

Nõukogu määruse (EÜ) nr 2988/95 Euroopa Ühenduse finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1–4) artikli 2 lõike 1 kohaselt peavad haldusmeetmed ja halduskaristused olema olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad, et tagada ühenduste finantshuvide piisav kaitse.

Vähendamise määrad nõuete rikkumise korral lähtuvad sellest, kui tõrjuline on nõue meetme eesmärkide saavutamiseks ning sellest, kas nõuet rikutakse korduvalt. Muudatuse kohaselt vähendatakse määruse §-s 4 toodud baasnõuete rikkumise korral toetust iga rikutud nõude kohta kuni 80% toetussummast, sama maksimaalne määr on ka korduva rikkumise korral. Juhul kui §-s 4 toodud baasnõude rikkumine on veelgi tõsisem, ulatuslikum ja püsivam, jäetakse §-i 9 lisatava lõike 4 kohaselt toetuse taotlus rahuldamata. § 5 lõikes 3 toodud nõuete rikkumise korral vähendatakse taotletud toetust iga rikutud nõude kohta kuni 10%. Kui taotleja rikub ühte § 5 lõikes 3 toodud nõuet korduvalt, vähendatakse taotletud toetust iga rikutud nõude kohta kuni 30%. Kehtiva redaktsiooni kohaselt oli maksimaalne toetuse vähendamise määr § 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete rikkumise korral iga rikutud nõude kohta kuni 60%, korduval rikkumisel kuni 80%. Muudatuse kohaselt on maksimaalne toetuse vähendamise määr § 5 lõikes 1 sätestatud nõude rikkumise korral kuni 80%. § 5 lõikes 2 sätestatud ei arvestata toetuse vähendamisel enam eraldi nõudeks vaid võetakse kui ühte osa § 5 lõikes 1 sätestatud nõudest. Muudatus lihtsustab karjatamise nõude hindamist. Maksimaalne toetuse vähendamise määr § 5 lõikes 1 sätestatud nõude korduva rikkumise korral on samuti kuni 80%. Juhul kui § 5 lõikes 1 sätestatud nõude rikkumine on veelgi tõsisem, ulatuslikum ja püsivam, jäetakse §-i 9 lisatava lõike 4 kohaselt toetuse taotlus rahuldamata.

Senised määruses sätestatud toetuse vähendamise maksimaalsed määrad ei võimalda kohaldada rikkumistega proportsionaalset toetuse vähendamist. Näiteks ei saa lugeda proportsionaalseks seda, kui taotleja saab vähemalt 95% loomade heaolu toetusest ka juhul, kui ta on eiranud seadusandlusega sätestatud üldkehtivaid loomade pidamise nõudeid ning seetõttu on loomad kannatanud halbade tingimuste tõttu, nälginud, saanud vigastusi või muid tervisekahjustusi või hukkunud. Loomade karjatamise toetuse puhul on baasnõueteks looma ohutuse tagamine karjamaal ning loomadele kohase sööda ja joogivee tagamine. Selliste üldkehtivate elementaarsete nõuete täitmatajätmisel tuleks rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades vähendada taotletud toetust iga rikutud nõude kohta kuni 80% või jätta taotlus rahuldamata. Kuna ka ühekordne baasnõuete rikkumine võib kaasa tuua väga tõsiseid ja püsivaid tagajärgi, on baasnõude rikkumisel edaspidi maksimaalseks vähendamise määraks 80% või õigus, jätta taotlus rahuldamata. Juhul kui taotleja rikub toetuse saamiseks kehtestatud üldkehtivatest nõuetest kõrgemaid loomapidamisnõudeid, on vähendamise

määraks ühekordsel rikkumisel kuni 10% ja korduval kuni 30% taotletud toetusest. Muudatus võimaldab paindlikumalt ning õiglasemalt arvestada toetuse vähendamisel nõuete rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust.

Punktiga 14 antakse PRIAle võimalus §-des 4 ja 5 sätestatud nõude rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades otsustada jätta taotlus komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 artikli 18 lõike 2 kohaselt rahuldamata. Rahuldamata jätmisel kohalduvad ka kõik teised artiklis 18 toodud rahuldamata jätmise võimalused (määruse § 9 lg 3, nt tahtlik rikkumine), siinkohal on eraldi ära näidatud võimalus rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust hinnates teha nõude rikkumise eest ka rahuldamata jätmise otsus. See säte on seotud määruse § 8 lõigetega 4–9.

Punktiga 15 täiendatakse § 13 lõikega 2. Lõikega 2 tuuakse ka määrusesse säte, mida kohaldatakse olukorras, kui muudetakse selliseid õigusakte ja nõudeid, mis omakorda mõjutavad toetuse saamise nõudeid ja toetusmäära suurust (toetusega hüvitatakse kohustuslike nõuetega võrreldes täiendavate nõuete täitmisega kaasnev saamata jäänud tulu ja lisakulud): Näiteks, kui mõni §-s 5 toodud nõuetest muutub taotlejale kohustuslikuks, ei ole nende nõuete eest enam võimalik toetust maksta. Sellisel juhul vaadatakse ka senised toetuse saamise tingimused üle. Kui taotleja uute tingimustega ei nõustu, siis toetust tagasi ei nõuta ja kohustus lõpeb. Arengukava kohaselt, kui muudetakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklite 5 ja 6 ning II ja III lisa kohaseid nõudeid, samuti väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamise miinimumnõudeid ning muid asjakohaseid riiklike õigusaktidega kehtestatud kohustuslike nõudeid, millest tulenevad põllumajandusliku keskkonnatoetuse ja loomade heaolu kohustused (nõuded) on toetuse maksmise aluseks olevatest nõuetest ulatuslikumad, vaadatakse võetud kohustused komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 46 kohaselt üle. Kui selline kohandamine ei ole taotlejale vastuvõetav, siis võetud kohustus lõpeb, ilma et nõutaks tagasimaksu aja eest, mil kohustus kehtis. Nimetatud sätte ka ministri määrusesse sisse toomisega on taotlejad eelkõige rohkem teadlikud sellisest komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artiklis 46 ja arengukavas sätestatud võimalusest kohustuse kohandamisega mitte nõustuda.

Nimetatud säte oli toodud ka põllumajandusministri 8. märtsi 2010. a määruse nr 19 "Poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse saamise nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise täpsem kord aastateks 2007–2013" lisas 3 (põllumajandusliku keskkonnatoetuse kohustuse võtmise kinnitus) ning jääb sinna alles ka praegu. Kui muudetakse komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 46 esimeses lõigus nimetatud nõudeid, vaadatakse võetud kohustus komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 46 esimese lõigu alusel üle. Kui nende nõuete muutmise tulemusena tehtud kohustuse kohandamine ei ole toetuse saajale vastuvõetav, siis võetud kohustus lõpeb komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 46 teise lõigu kohaselt, ilma et eelmistel aastatel makstud toetust tagasi nõutaks.

Eelnõu punktiga 16 täiendatakse määruse § 14 lõigetega 3–8. Rakendussätted on vajalikud selleks, et reguleerida ära olukord nende rikkumiste osas, mis pannakse toime enne 2012. aasta taotlusvooru algust. Nimelt, kui asjakohast nõuet on rikutud enne 2. maid 2012, siis kohaldatakse taotletud toetuse vähendamist rakendussätetes toodud vähendamisprotsentide kohaselt (alates 2. maist toimepandud rikkumistele kohaldatakse juba rangemaid vähendamise määrasid ning võib rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades jätta taotluse rahuldamata). Ühtlasi tähendab see ka seda, et taotlust enne seda kuupäeva toime pandud rikkumiste puhul eelnõu punkti 14 kohaselt rahuldamata ei jäeta.

Paragrahvis 4 toodud nõuete puhul on veel see erisus, et kui VTA on teinud §-s 4 sätestatud nõuete enne 2. maid 2012 rikkumise eest taotlejale puuduse kõrvaldamiseks ettekirjutuse või on taotleja suhtes §-s 4 sätestatud nõuete enne 2. maid 2012 rikkumise kohta jõustunud süüdimõistev süüteo otsus, vähendab PRIA taotletud toetust 5%. Vähendatakse alati selle kalendriaasta kohta taotletud toetust, mil taotleja nõuet rikkus. Seega on oluline see, mis kalendriaastal (kohustuseaastal) taotleja rikkus §-s 4 toodud nõuet, mille kohta on jõustunud süüdimõistev süüteo otsus, mitte see millal jõustub süüdimõistev süüteo otsus. Vähendatakse seega sellel aastal taotletud toetust, mil rikkumine aset leidis.

Eelnõu §-ga 2 jõustatakse eelnõu § 1 punktis 16 toodud rakendussätetes esitatud kuupäevast lähtuvalt eelnõu § 1 punktid 8–14 ja 16 alates 2. maist 2012. a.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu on kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1–40), komisjoni määrusega (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 15–73), komisjoni määrusega (EL) nr 65/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 rakendamise üksikasjalikud eeskirjad seoses kontrollimenetluse rakendamisega ning nõuetele vastavusega maaelu arengu toetusmeetmete osas (ELT L 25, 28.01.2011, lk 8–23), nõukogu määrusega (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, 31.01.2009, lk 16–99), komisjoni määrusega (EÜ) nr 1122/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses põllumajandustootjate otsetoetuskavade alusel makstavate toetuse nõuetele vastavusega, ümbersuunamisega ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemiga ning määruse (EÜ) 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses veinisektori toetuskavade alusel makstavate toetuse nõuetele vastavusega (ELT L 316, 02.12.2009, lk 65–112) ning komisjoni määrusega (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta (ELT L 209, 11.08.2005, lk 1–25).

4. Määruse mõjud

Muudatustega täpsustatakse abikõlblikkuse kriteeriume, et need oleksid paremas vastavuses Euroopa Liidu õigusaktidest tulenevate nõuetega, mida tuleb sätestada toetustaotlusega hõlmatud loomade kindlaksmääramiseks. Muudatustega tõstetakse toetuse vähendamise maksimaalselt määratletud ja antakse PRIA-le võimalus §-des 4 ja 5 sätestatud nõude rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades otsustada jätta taotlus komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 artikli 18 lõike 2 kohaselt ka rahuldamata, et paindlikumalt ning õiglasemalt arvestada nõuete rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust ning tõsta seeläbi meetme eesmärgipärasust. Tehtud muudatused ei too taotlejale kaasa lisakohustusi.

Nõuetele vastavuse küsimustiku esitamine on taotleja jaoks uus kohustus, kuid vormi täitmine on püütud teha taotleja jaoks lihtsaks.

Kohustuse kohandamist puudutava sätte ka ministri määrusesse sisse toomisega on taotlejad rohkem teadlikud sellisest EL määruses ja arengukavas sätestatud kohustuse kohandamise võimalikkusest ning nende valikust kohandamisega mitte nõustuda.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse kehtestamine ei too kaasa lisakulutusi riigieelarve vahenditest. Muudatused mõjutavad vähesel määral ka kontrolliasutuste töökorraldust (kontrolliprotseduuride või -maatriksite täiendamine, nõuetele vastavuse küsimustikult andmete sisestamine), kuid need on tehtud eelkõige makseagentuuri ettepanekutel ning ei nõua lisaressurssi ega täiendavaid vahendeid.

6. Määruse jõustumine

Määruse § 1 punktid 8–14 ja 16 jõustuvad 2. mail 2012. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu saadeti õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Keskkonnaministeeriumile ja Rahandusministeeriumile. Rahandusministeerium ei ole kooskõlastamiseks ettenähtud tähtaja jooksul eelnõu kooskõlastanud või jätnud seda põhjendatult kooskõlastamata, mistõttu loetakse eelnõu Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 "Vabariigi Valitsuse reglement" § 7 lõike 4 kohaselt kooskõlastatuks. Keskkonnaministeerium kooskõlastas eelnõu märkusteta.

Ants Noot
Kantsler

